

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Készírtokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-csúcs 5
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona, félévre 6 korona. Negyed
évre 3 korona Egyes szám ára 12 fillér
Hirdetéseket a legutóbbabb árban közölünk

Győzelmek utján

Eleven hullámok hömpölyögnek Oroszország földjén. A lengyel és orosz lakosság, amely békében, nyugalomban élhetett volna tűzhelyénél, gondolhatta volna kicsiny kertjét, földcsékjét, most ezt mind kénytelen ott hagyni, mert úgy akarja a cár, így parancsolja az atyuska, akinek a fékezhetetlen vágyai, uralkodói gögje vérell és tüzzel árasztotta el a világot.

Milyen érzésekkel indul apró gyermekeivel a bizonytalanság nehéz útjára az a sok ezer vándor, amelyet az orosz hadsereg hajt maga előtt a menekülés útján? Milyen áldások kívánságai hullanak a cárra, aki elég hatalmas volt mindig, hogy ha a szabadság szava felzengett az orosz földön, azt nyomban vérbefojtsa, egyetlen szavára százanként és ezrenként hurcolták alattvalóit rabságba, kintpadra, halálba? Hol van a cár hatalma most, amikor nem büntetni, hanem védelmezni kellene alattvalóit az idegen seregek áradata ellen? Az a nagy eleven tenger, amely fekete hullámokban hömpölyög a lengyel és orosz sikokon, nem viszi-e magával a cári hatalom üres fényében megingott hitét beljebb és mindig beljebb az Ó Oroszország népe közé, amelybe a rémület pánikjával együtt beköltözik a hitetlenség, az imádott hatalom erejében való csalódás is.

Az orosz népet kitűnően nevelték arra, hogy ne lérközhesen lelkéhez a bizalmatlanság és ne hevitsék könnyen a szabadság, az emelkedés vágyai. Ha nem így volna, ma már vége lenne az orosz háborúnak. Elképzelhetetlen nekünk, akik a nyugati kultúra áldásaiban élünk, akik ezt a földet a szabadság némes földjének hisszük, hogy olyan retentő csapások után, amelynek néhány hónap alatt az orosz hadsereget érték, még folytatni lehessen a háborút és a siker teljes reménytelenségével hajthassák az újabb ezreket a pusztulás biztos útjára.

Az orosz nép még talán nem látja azt a világító sugárt, amely győzelmes seregeinkkel együtt közeledik felénk a cári hatalom megingásával új szabadságok értékeit viszi a leigázott néphez. Minden új győzelmünk közelebb visz a naphoz, mely megnyitja előttünk a világosság forrását, el-

osztatja a babonás hitet és megérteti velük az élet igazi hivatását és célját. Az a nap, melynek felvirradását még késlelteti az orosz korbács, elsöpri az orosz abszolutizmust és meghozza a béke áldott napját.

A zempléni Világ.

„Az Estben” jelent meg Pásztor Árpád kitűnő tollából ez az érdekes cikk:

Csillog a nap, a vonat lihegve pöfög fel, Mezőlaborc felé. A szántó-földeken már az őszi szántás barázdái; másuttal óriási szalmakazlak. Az uton dolgozó orosz foglyok, sapkájukat lekapják, úgy integetnek a futó vonat után. A fűben heverésznek; vörös, kék ingük üde, színes folt a tarlón. Kabát, sapka nincs rajtuk. A mező csendes szépsége, a sugó patak, a ráboruló fűzek, — mind együtt Turgenjev-novella is lehetne.

Keresztül futunk Nagymihályon, Órmezőn. A barkói szorosig jötték le novemberben az oroszok. Még megvannak pompás védőárkaink, gépfegyverállásaink, a homonnai kálvárián a sírok.

Majd egy kis zempléni állomás. Egy ur kinéz az ablakon. Lent félre-csapott kalappal a fején egy ismerőse álldogál. Zömök férfi, jó ötvenes, szétterpesztett lábakkal, botját a hasa előtt nekitámasztja a vonat falának s ezért az állása kissé ferde, hepcsis.

— Hát, mit csinýsz? — kérdi a vonaton lévő.

— Várom a háború végét, aztán tovább pusztítom a hét szilvafát.

— És a Pista?

— Hát az bizony vizsgálattában van... De tudod, pajti, túl nagyok a bűnök, hát kismítják... csak kismítják.

A tipikus zempléni párbeszéd után megyünk tovább. Mindjebban kibontakoznak a Kárpátok halmjai, völgyei, a zöldbe vörös, rozsdás csomótt már belelepta a korai ős... Koskóóra érünk. Itt már vár a kocsi, melyet csak az alispán szivességéből kaphattam. Errefelé nagyon ritka a fuvar. Elhajgyjuk a vasuti vonalat; a Latorca völgyén megyek Világra.

Kis falucska; arról tört be egy erősebb orosz oszlop. A merre megyek, megszűnt a forgalom útja. Az országot egy kőhalom, nem lehet járnai rajta, le kell kerülni a folyócska medrébe, fel a hirtelen támadt mezei utakra, újra le a patakra, — igen, ez Felső-Magyarország, a hol béke idején minden estendőben előnti az árvis a rongyos falucskákat. A

kulturvilágnak itt vége, csak gőthős telefonpóznak mutatják, hogy erre is van valami. Csak a közigazgatás beszél itt a levegőn keresztül, senki más telefont erre még nem használt. Átme gyünk egy kis falun: Rokiton. Az otthon maradt rutének csodálkozva néznek a kocsi után. A mióta elhurcolkodott innen a háború, párnázott kocsi erre nem járt. A megye urai nem igen tartották érdemesnek megnézni a kis falvakat, — és mit is néznének rajta. Harminc-negyven házikó, bennük öt-hatszáz ember. Majdnem minden házban (egy ház egy szoba) tíz lélek.

Köröskörül pedig a gyönyörű, félelmetes emlékü Beszkidek. Néme-lyik hegy fenyőerdőkkel rakott, a másikon lombkoronás fák eszei, a zöld szín minden árnyalatának meg-ragadó skálája, a téli harcok nyárfagalyakból összerótt tiszti házáinak váza úgy maradt itt fehér kérgével, mint valami nagy, színes kerti ünepély emléke, kis filagóriák, lúgások a hegyoldalon... Na igen, — és jóvészarkok, sírok, keresztetek. A német »Südamree« tanyázott erre és az egyik házikóról messzire a vonat után int a fehér ágakból összerótt írás: Beskidenheim.

Az ut még rosszabb lesz, kétfelé fut. Baira Virava, jobbra Világ. Magyarország történetében mind a kettő nevezetes. 1914. november 22-én a két kis fajú elfoglalta az orosz és onnan indult Homonna felé. A barkói régi vár alatt meg kellett allania. Azután visszatarakodott, de Zemplén északi része csak 1915. május 9-én szabadult fel az orosz uralomtól. Addig it Világ és Virava táján Linsingen hős serege tartotta lekötve őket.

Jövöre, a béke újjongó idején, sok német jön majd ide, hogy megkeresse a helyet, a hol annyi jó német vér folyt ki. Talán akkora megosínálják az utakat, talán akkora újra felépülnek az elpusztult kárpáti falvak s Világ nem lesz elérhetetlen. Völgyben húzódik el két patakoska között; ha a két ér megdagad, Világ el van vágya mindentől és lakóinak se be, se ki. Van ez így odafent a rutén falvakban.

A falu ötven háza közül huszonkilenc teljesen elpusztult. A közepe. A romok tetejét a fedezékek kártyányos vázsonlapjaival borították be a lakók, mások az épen maradt házakba húzódtak a tél elől. Férfi alig van otthon, csupa nő és gyerek. A nők csaknem kivétel nélkül más állapotban.

Hogy kocsim megállott, körülöszönlöttek. A gyerekek valamelyest tudnak magyarul, de sokkal gyen-

gőbben, mint ahol állami iskolá van. Elkérem az imakönyvüket. Cirilbetűs könyv, jól tudják olvasni, szerdán és szombaton orosz betűke-tanultak.

Beme gyek az iskolába. Az épület épen maradt, de két-három ssekrte nyon kívül semmi sincs benne. A szekrényekben kis kalamárisok, a falon két végét. A feszület, rajta cirilbetűkkel az Inri, s a másik oldalon fehér papendeklin, vörös betűkkel, zöld kottával a magyar Himnusz. Hogy fér meg a kettő együtt? Erre a problémára felelték az ágyuk Homonnától Viláig.

Mennyi mindent lehet írni a rutén falvakról. Mennyit erről a kedves, tehetséges népről, gyönyörű asszonyaikról és elmaradottságuk ezer és egy okáról. De ennek nem most az ideje. Csak egy bizonyos: segítségükre kell sietnünk, érezsék, hogy testvéreink. Es iskoláik falára e helyett, hogy: „Görög kath. elemi népiskola”, est kell írni: „Magy. kir. állami népiskola”. Az iskolák épületét felépítjük, csak tanító, tanítónt adjon az állam.

Hogy szeretik elmondani bajai-ukat! Szégyeltem magam, hogy nem én vagyok a főszóigabiróság, a megye, az állam, hogy minden bajukon segítsek.

Hétszáz ember lakik Világon. S amióta elvonult az orosz a zempléni hegyekből, tehát május eleje óta, egyetlen hatóság se látogatta meg őket. Senki se kérdeste meg tőlük, mi fáj, hol fáj? ... A vasut nem visz oda s az ut rossz automobilnak.

Csak a földművelésügyi minis-terium szakudosztója érdeklődött a termés után. Ebből is látszik, hogy agrárszervezetünk a legjobb.

A hétszáz ember négy hónapra kilenc és félévesre lisztet kapott. A liszt — persze kukoricaliszt — ára egyszer 70, egyszer 50 fillér volt. A kinek nem volt pénz, nem kapott lisztet, melynek nagyobb részét, a mi megmaradt, Jahrmarkt Herman, a korcsáros vette meg. Ő is osztotta szét. Ezt a bíró mesélte el nekem, miközben vasvillával szénát dobált fel a padra.

Hogy történt, mint történt ez a liszt-ügy, ki tudja?

Kenyér alig van egy-két házban.

— Húst mikor ettek? — kérdem,

— Jaj, bossz! ... — felelik egy-szerre tisen is... A mikor a vojácik (katonák) itt voltak, néha kaptunk tőlük, de amióta elmentek, csak bandurka (trumpfli) és gomba az ételünk.

— Hát akinek elpusztult a háza, kapot-e ötven koronát, hogy egy kis viskót építsen belőle? ...

— Nem kapott itt senki semmit! Csak vetőmagot kértünk, de nincs pénzünk kifisetni...!

— Hát járt-e itt a főszolgabíró, vagy valaki más...?

— Senki... senki...
— Ne féljetelek. Majd tavasza főlépítik a háasaitokat, addig talán még a főszolgabíró is meglátogat titeket... Isten megáldjon.

Mit dolgoznak a városházán?

Lesújtó kritika a városi adminisztrációról a rendőrkapitány jelentésében.

Bár mostanában igazán csak mintegy naplójegyzetszerű feljegyzésekben foglalkozunk a városházán előforduló s a közvéleményt foglalkoztató ügyekkel, akadhatnak mégis a jelenlegi rezsim hívei között, — ha ugyan egyáltalán vannak még ilyen hívek, — akik támadási célpontot impudálóan cikkeik alapján nekünk. Pedig, amint már többször megemlítettük, ezidőszertől mi magunk annyira sötétnek látjuk a város helyzetét, hogy jelenleg semmitéle akciót nem tartunk reményteljesnek a városházán maradó rendszer eltávolítására. — Csupán, ismételjük, egy jobb jövő számára jegyezzük fel a városházi eseteket.

Az alábbi feljegyzésekre azonban még maga a h. polgármester sem mondhatja, hogy azokkal mi, mint régi ellenesei akarjuk támadni őt, mert az alábbiakban semmi mást sem teszünk, mint a rendőrségnek hivatalos jelentésére mutatunk rá, amely jelentés egészen úgy hangzik, mint egy vádirat a h. polgármester által követett városi politika ellen.

A rendőrkapitány e hónapban a tanácshoz beadott szokásos havi jelentésében mindenekelőtt a legridegebben leszögezi, hogy a főispánnal tartott közegészségügyi ankét által kivánt intézkedések mindaddig meg nem történtek.

Ez a megállapítás, míg egyrészt a leglesújtóbb kritika a város vezetésére, másrészt lényesen igazolja lapunknak ez ügyben megjelent eddigi cikkeit, melyekben, mindjárt a képviselőtestület vonatkozó közgyűlése után, kifejtettük, hogy a város ebben a fontos ügyben ismét csak *lesséklássék*, *Potemkin-szerű határozatokat* hozott s előre megjósoltuk, hogy a közegészségügyellenes állapotok, dacára a főispán rendkívül erélyes hangú utasításainak, *semmit sem fognak javulni*.

Szomorú és egy cseppet sem kívánt elégtétel nekünk, akik inkább rossz jóskok szerettünk volna lenni, hogy most a rendőrkapitány állapítja meg hivatalos jelentésében, felelősséget tudatában, miszerint a város tényleg kibújt a felsőség által szigorúan reparable, de egyébként is elmulasztathatlan kötelességei alól s ismét folytatja az eddigi halogató, bujkáló politikát.

Maga a főispán is láthatja most, hogy mennyibe veszi az

általá visszahozott h. polgármester még az ő utasításait is.

A másik megdöbbenő adata és kijelentése a rendőrkapitánynak az, hogy a jelenlegi körülmények között *hivatala ügymenetért felelősséget nem vállalhat*. Súlyos kijelentés ez egy hivatalfőnök részéről, de indokolt akkor, amikor nyilván láthatni, hogy milyen lehetetlen állapotot teremtett a rendőrség a város vezetőségének indolenciája. Az alkaptányi állás hónapok óta betöltetlen, a várostól megvált *Szekely Lajos* tb. aljegyző állása, — ki a rendőrség-nél dolgozott, — szintén betöltetlen, dr. Kelner Győző, ki rendőri büntetőbíráskodással is megvolt bizva, katonai szolgálatra bevonult s ügyeinek ellátására szintén nem adott senkit; így körülmények között a rendőrségnek a munkaerőnek olyan hiánya állott be, amely a hivatal működését egészen megbénítja.

A h. polgármester folyton csak díjnokokat fogad s azt hiszi, hogy egy 20000 en felüli lakosság város rendőrségi hivatalát csupa díjnokkal, meg ingyenes gyakoronokkal el lehet látni. Hogy ilyen viszonyok között az adminisztrációnak csődöt kell mondanai, azt mindenki beláthatja

Vége a vakációnak.

A második háború tanév kezdetén.

Lesz-e még valaha uborkaszegzen, nem csak a piacon (ámhátor itt is elkéne), hanem az újságok hasábjain is? Visszatér-e még valaha a régi csöndes világ, amikor a riportert (tünődve rágta tolnak szarát, mert ugyan miről is írhatna?)

Es ma? Igaz ugyan, hogy a szerkesztőségi tollak szarát most is rágják, de egy másik probléma kinjál. Már nem az a kérdés: mit írjak? Hanem az, hogy mit ne írjak? Mert téma az volna, tu'on-tul is, néha csak úgy esiklandozza az embert. Szeretnénk például tanácsot adni egyik vagy másik koronás főnek (kár, hogy el nem olvassák!), az is jól esnék, ha amugy magyarosan oda mondogathatók a véleményünket ennek vagy annak a semleges barátunknak. De midőn ilyen nagy koncepciójú témák rajzanak a fejünkben egy üres lap mered ándungosan a lelki szemünk elé, egy titkoszerű, hófehér lap, mely cikkünk helyén holnap reggel némán inténő felénk ez egy szót: vétő!

Hiába, nem lehet; a legnagyobb szerűbb témáink némán, halva születtek. R-zignációval szívünkben fogjuk a tollat és írunk egy elégikus cikket, például: a marhabőr áráról.

Mindez pedig most arról jutott az eszünkbe, hogy más években ilyenkor, uborkaszegzen végén, mi csoda lendülettel szoktak volt nekiesni a haldokló vakáció témájának; hiszen végre egy — téma? És most? Rövid, száraz hírek számolnak be róla, hogy elsején itt is, ott is megkezdődnek a beiratások, ebben meg abban az épületben; az igazgatók leadják jelentéseiket és puaktum. A bucsuzó vakáció senkiből sem csak ki síró hangokat. Lehet, hogy azért, mivel most egyéb a gondunk; de talán azért is, mert hiszen az idén nem is volt igazi vakációnak.

Vagy hol van a nyaralók karavánja, mely ilyenkor szokott visszavándorolni a városba? Hol maradt a mesteri lesülések dicsekvő korzóversenye? Iserős családok, ha összetalálkoznak, egyik sem álmélkodik; találkoztak már ők a nyáron, ha nem a strandon, hát a piacon és különös! de még csak nem is „magyarászák“ az esetet; — háboru van, a vakáció sem lehet olyan, mint máskor.

Sok diák az idén munkába állt, gépek mellé, gazdaságba, vagy üzletben, irudában segített, leányok pedig együtt jártak mamájukkal a piacra (hadd tanuljanak bele az életbe) és csöppet sem tartom kizártnak, hogy akadt olyan bakfis is, aki megastoppolta meg pókháló-harisnyját.

Tavaly ilyenkor, az első diadálók és első veszedelmek különös zür-zavarában, azt hittük: eh, ugy sem tart soká! A háboru, a háboru — ez most minden, a többi, ami ezenkívül esik, csekélység, formáság és ki tudna ilyenkor egyebet dolgozni? Álmáinkban negyvennyolcra emléke kísértett, amint nagyapáink mesélték.

De egy esztendő dus tapasztalata megtanított arra, hogy háboru közben is úgy kell forognia a békés munka minden kerekének, mint máskor. Sőt még jobban, még simábban, még egyenesebben beleilleszkedve a nagy cél szolgálatába.

Ez az, amivel most bőlecsbebbek vagyunk, mint tavaly ilyenkor voltunk, ezért fogunk most nyugodtabban, egyensúlyozottabb lélekkel az új esztendő munkájához.

Vége a vakációnak, nyílnak az iskolának kapui. Ujra betöndül a a gyereksereg, ujra kérdező a sok fényes szem és ragyogásukban ott rezeg minden diadal és gyász. Lenne bár úgy, hogy ez új évben csak diadal sugároznék ki belőlük és semmi, semmi gyász.

Vége a vakációnak! Ki bánja?! Csak az orosz gőzhenger guru'jon gőzörel vissza, csak fusson a cár, csak remegjen Szentpétervár! — Mosolyogva vonul a diák és tanár az új munkáját meguyító Veni Sancte-ra és úgy érzi, egyben hálátelt Te Deum-ot is mond, amiért az Isten megadta, hogy így végződjék a vakáció.

43—50 évesek behívása és helyi alkalmazása.

Az 1915. évi II. törvényoikk a népfelkelésről szóló törvényt tudvalévolg oly irányban módosította, hogy a népfelkelési kötelezettséget 50 éves korhatárig kiterjesztette.

A népfelkelésre kötelezettek et törvény két osztályba sorozta. Az első osztályba tartoznak a 18—42 éves, a második osztályba tartoznak a 43—50 éves népfelkelők. A törvény meg kimondja, hogy a közös haderő és honvédség kiegészítésére rendkívüli szükség esetében az egész népfelkelés igénybevehető, de hozzáteszi, hogy e célra a népfelkelés második osztályába tartozókat csak kivételesen lehet igénybe venni és hogy ezeket a harctéren teljesítendő szolgálatra csak akkor lehet alkalmazni, ha ily szolgálatokra a népfelkelés első osztályába tartozók általában már igénybevétték. Eszerint tehát a 43—50 éves népfelkelők a hadsereg állományában beállít

hiányok pótlására és illetőleg harcéri szolgálatra csak rendkívüli szükség esetében és a fiatalabb korosztályok teljes igénybevétele után fognak alkalmaztatni.

Mint hogy azonban előreláthatólag a népfelkelés második osztályába tartozó 43—50 évesek is előbb-utóbb katonai szolgálatra ki fognak képeztetni és katonai szolgálatot — ha nem is a harctéren — végezni fognak, ennél fogva fölmerült az a kívánság, hogy a kereskedők és iparosok lakóhelyükön képeztesse ki és a helyi szolgálatot is lakóhelyükön végezzék. Ez azért szükséges, mert a kereskedő, ha helyben végez katonai szolgálatot, üzletét mégis irányítani tudja.

Egy ily értelemű intézkedésnek nemcsak a bevonuló kereskedőkre nézve van existenciális jelentősége, hanem azoknálküli közgazdasági és nemzeti szempontból szintén rendkívüli fontos, miért is a kereskedelmi és ipari érdekvételek elhatározták, hogy megfelelő intézkedések érdekében felterjesztésekkel fordulnak a kormányhoz.

HIREK.

Orosz foglyok

kerülnek ide a frontról, ahol most talán már az utolsó felvonása zajlik a moszkovita tragédiának. Menjünk egy kissé közelebb az új foglyokhoz és próbáljunk a lelkükbe nézni, a dacos, büszke szláv lélekbe, amely az Istenként imádtott cár parancsára fanatikus akarral indult gyilkolni és magát gyilkolattai.

— Haragszik rá a cár atyuska és el kell pusztulnotok a haragjától, — mondták a háboru elején idekerült orosz foglyok és keresztet vetettek magukra, ha a szent cár neve kiesett ajkukon.

Foglyok most is jönnek sokkal többen, mint akkor, de hol van már a gőg, a dac, a fanatikus hit, mely e nagy küzdelem elején még a rabságba esettek lelkét is fel tudta emelni? Ha Varsó nevét kiejtetted, ha azt mondták orosz foglyainknak, hogy egyszer ott fog lengeni a mi zászlónk, mosolyogtak rajtuk, egy a komolyan nem vették kifejező gesztus volt a válaszuk.

— A cár rátk küldi a szuronyok millióit, amelyek elsőpörnek benneteket, mint az áradás.

Az áradás megállt és szorításunk gázait erje alatt a maga földjét önti el a piszkos hullámokka. Az orosz foglyok, akik a frontról most jutnak ide, már lehajtott fejjel jönnek és hasztalan keressük azt a fanatizmust, amely nemrég még gondolkodás nélkül vitte őket a harcokba. Az oroszok már tudják, hogy a cár atyuska büszke gögje Varsó és a többi nagy lengyel várak romjai alá van temetve, hogy a leghatámasabb uralkodó, a minden oroszok isten-embere reszket és menekül a szent városból, a jó orosz által keresztvetés közben kimondott Szentpétervárról, az orosz fanatizmus babonás féskéből.

Menekül a szláv földi isten az aranytrónusból, melynek népét a butaság és a fanatikus tudatlan-ság emlíen nevelték, hogy a maga földi istenségéért szenvedni és pusztulni tudjon mindenkor. És ha a cárimádó, bigott orosz, a maga aranytrónusba képzelt földi istenét reszketni és menekülni látja, nincs többé égi csoda, amely elhitesse vele, hogy minden orosznak mosolyogva illik meghalni az atyuskáért. Ebben a lelki változásban van az orosz katasztrófa megmúshathatlan bizonyosága.

— **Előleptetett pénzügyigazgató.** A király V. Illó István királyi tanácsosi címmel felruházott pénzügyi tanácsos, sátoraljujhelyi pénzügyigazgatónak a VI. fizetési osztály jellegű adományozta.

— **Végrehajtói kinevezés.** A pénzügyminiszter Somogyi Bertalan sátoraljujhelyi állami pénzügyigazgatói végrehajtót ebben a minőségben és jelen állomáshelyen való meghagyása mellett a X. fizetési osztályba kinevezte.

— **Adakozások az I. Népkönyha-Egyesület javára.** Még alig köszöntött be az új iskolai év, a nemeslelkű adakozók már is gondoltak a szegény-sorsú iskolás gyermekekre. E napokban dr. Fuchs Ignác Naumiháyról 50 koronát és dr. Fuchs Emil 20 koronát bocsátott özv. Fuchs Mórne az I. Népkönyha-Egyesület agilis elnöknője útján az egyesület rendelkezésére. Fogadják a nemes adakozók ezuton a vezetőség köszönetét.

— **Sorsolás.** A Tóth János kertész által a „hadiségély alaprak” adományozott 28 drb. szobai dísznövény Guttman Mór és dr. Berger József jelenlétében 1915. évi szept. hó 8-án a vármegyeházaan kisorsolatott. A négy nyerőszám 111, 79, 73 és 65. Az első, második és harmadik nyerő sorsjegy tulajdonosai a nyereményeket már át is vették; csupán a 65-ös számú nyeremény nyertesé nem jelentkezett. A pótlólag eladott 40 filléres sorsjegyekből befolyt 45 korona a két estélyi jövedelméhez csatolotván: a két

estélyi tiszta jövedelme ilykép 2310 K. 65 fillért tesz ki. Tóth János kertésznek az értékes adományért hálás köszönetét nyilvánítja a rendezőség.

— **Az ujhelyi kereskedő tanonc iskolában** a rendez tanítás e hó 12-én, vasárnap veszi kezdetét, mely alkalommal minden kereskedő tanonc megjelenni tartozik.

— **A lopásért életével fizetett.** Jedlinszki József gesztélyi lakos gulyást szolgálatadójá megbizta azszal, hogy éjjel a lábon álló dohányt őrizze s önvédelem céljából fegyvert is adott neki. Augusztus hó 28-án este, midőn már besötétedett, Jedlinszki körüljárta a dohányföldet, amidőn olyanforma ropogást halott, mint aminőt a dohánylevél törése okoz. A zőrej irányában néhány lépést ment, s két alakot pilantott meg a sötétben, akik javában dőzsmáltak a dohányt. Lövésre készen tartva fegyverét, roajok kiállított s nevéket kérte, amire a tolvajok egyike azt válaszolt, hogy Ujcsanára való gazda a fiával. Kérlelték a dohányt, hogy ne árulja el őket s boosássa szabadon, de a párbeszéd közben a fegyver elsült a fegyver Jedlinszky kezében véletlenül elsült s a golyó a gazda 17 éves fiát találta s egyát teljesen szetroncolta, úgy hogy még ott a helyszínen meghalt.

Gépirónő

kezdőfizetéssel ügyvédi irodába felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

STRAUSZ LIPÓT

aranyműves és ékszerész.

Elvállal minden aranyműves és ékszer javításokat, átalakításokat és új munkákat a legjobb kivitelben.

Lakása: Br. Sennyey-utca 1. és Kazinczy-utca sarok.

HIRDETMÉNY.

A hadsereg élelmi szükségleteinek kigyártása céljából Rétközön Szabolcs megyében „**Industriegruppe der 12. Abteilung des K. u. K. Kriegsmünsteriums**“ elnevezés alatt katonai hatóság létesült, mely ipartelepeinek felépítésénél orosz foglyokat foglalkoztat.

Mindazon gazdák és uradalmak, kik a gazdasági munkálatok elvégzéséhez annak idején orosz foglyokat kaptak, ezennel értesítettek, hogy az **Industriegruppe** hajlandó valamennyi már nem szükségelt orosz foglyot ipartelepeinél leendő felhasználás céljából és pedig ötven személyen felüli fogoly-csoportokat ott a helyszínen, míg az ötven személyen aluli fogoly-csoportokat Nyiregyháza vasuti állomáson átvenni, ami által az átadó a fogoly-táborba való visszazállítás tetemes költségeit megtakaríthatja.

Minden az átadásra vonatkozó értesítést kérjük „**Industriegruppe Rétköz, Nyiregyháza mellett**“ címre.

A Hegyvidéki Hitelszövetkezetek Központi Irodája folyó hó 15-én leendő belépésre szorgalmas, megbízható, lehetőleg nős irodaszolgát keres. Ajánlkozók munkakönyvvel, vagy bizonyítványmásolatokkal a Központi Irodában Dohány-u. 14. szám alatt jelentkezzenek.

Elfoglaltuk Dubnót.

Osztrák-magyar csapatok nagy sikerrel.

Budapest, szept. 9.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér:

Wolhíniában támadásunk előre halad. Tegnapi az orosz harc vonalat Olykától északra áttörtük. Dubnót, a wolhíni várháromszög második várát bevettük. Tegnapi délután osztrák honvéd lovasság vonult be a városba. A folyótól felfelé fekvő zárerődök birtokunkban vannak.

Böhm-Ermolli tábornok serege a Felső-Ikwáig és Nowoalexícen tul nyomult előre. A Trembowiától nyugatra fekvő területen a Szerethen előnyomult orosz csapatokat majdnem mindenütt ujra visszavetettük. Az itt tulerőben levő ellenség ellen folytatott küzdelemben német testőrzászlóaljok von Leu ezredes vezénylete alatt különösen eredményesen avatkoztak be a harcba. A Szereth alsó folyásánál és a Dnjezster mellett aránylag csend uralkodott. A Nowosiolka-Kostiukova melletti hadállásokért tegnapi jelentett győzelmes ütközetben a gyalogsági harcban a Biedermann altábornagy vezérlete alatt álló lovasságnak kiváló része volt.

A Jasiolda-vidéki osztrák-magyar csapatok egyes részei elfoglalták Michalin vidékét.

Olasz hadszíntér:

Az általános csend tart.

HÓFER altábornagy,
vezérkari főnök helyettese.

Nagy győzelem az Argonneokban.

Londont ismét bombázták.

Berlin, szept. 9.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

Nyugati hadszíntér:

Az Argonneokban tegnapi Vienne le Chateutól északra keletre württembergi és lotharingiai ezredeink támadásra törtek előre. Rohamozó gyalogságunk, melyet a tüzérség derekasan támogatott, két kilométeren felüli harc vonal szélességben és háromtól ötszáz méternyi mélységben elfoglalta az ellenséges állásokat és több támaszpontot. 30 tisztet, 1999 főnyi legénységet elfogtunk, 48 géppuskát, 54 aknavetőt és 1 revolver ágyut zsákmányoltuk.

Tegnapelőtről tegnapra virradó éjjelen Londonban a dokkokra, a kikötőre és környékére bőségesen vetettünk robbantó és gyújtó bombákat. A hatás kielégítő volt. Lég-hajóink heves lövésük ellenére sértetlenül tértek vissza. Német repülőgéprajok megtámadták Nancyt.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: A keleti tengertől a Dykától keletre fekvő területig nem történt lényeges változás. A hadcsoport 3550 oroszot elfogott és 10 ágyut zsákmányolt.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Ellenséges háttvédekkel folytatott harcok közben több helyen a Zelwiankán Rozamától délre kierőszakoltuk az átkelést. Osztrák-magyar csapatok a Sielictől északkeletre elterülő erdőn át nyomulnak előre.

MacKensen tábornagy hadcsoportja Chomsknál elérte Jasiolda északi partját. Észak felé irányuló előnyomulásuknál az ellenséget Bereza-Kartuska elhagyására kényszerítettük. A Sporowskile tó és a Dnjeper—Bug-csatorna között további tért nyertünk.

Délikeleti hadszíntér:

Osztrówtól délre a Szerethen át előre nyomult ellenséget északra vetettük vissza.

Landesmann M. és Társa

≡ könyvnyomdája és papirkereskedése ≡
SÁTORALJAUJHELY, KAZINCZY-UTCA 5. SZ.

Levélpapírok, számlák, falragaszok, meghívók, névjegyek és egyéb nyomdai munkák a legpontosabban és jutányos árban készíttetnek

„Felsőmagyarországi Hirlap“ kiadóhivatala.

TELEFONSZÁM 10 Hirdetések jutányos árban felvételnek TELEFONSZÁM 10

SALGÓTARJANI

Kőszénbánya Részvénytársulat

széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

NEUMAN JENŐ cégnél

Sátoraljauhely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén és koksz valamint porosz briket kapható.

Superfosfát-műtrágya

Káll-86

Szabadalmazott és törvényesen védett

vetőmag-csávázószer
„ANTISPORAVITA“

Hazai és külföldi szaktekintélyek megállapították, hogy az Antispovita az összes vetőmagfélék, de első sorban az üszög által hazánkban állandóan fenyegetett búzáknak csávázására a legmegfelelőbb és így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kilója 1 kor. 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelárústók:

SCHWARZ ÉS TAUBER
 nagykereskedők, NAGYKANIZSA.

HIRDETÉSEK jutányos áron felvételnek.

Ajánljuk a t. építő, építész és műszkereskedő urak szíves figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I. rendű darabos meszet,

mely kiadás voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmulja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Bankeyesület részvénytársaság
 Zemplén-Ladamóczi mész- és agyagipar
 telepe Sátoraljauhely,
 Sürgőny cím: Bankeyesület. Telefon 32.

Tisztelettel értesítem a m. t. közönséget, hogy a

Klein Pál-féle üzletet

megvettem, azt azzal szemben levő Rákóczi-u. 6. számú házba helyeztem át és saját nevem alatt tovább vezetem. Amidőn ezt a m. t. hölgy közönségnek tudomására hozom, biztosítom egyúttal arról, hogy igyekezni fogok mindenkor a legjobb gyártmányú árut a legnagyobb választékban raktáron tartani. Vevőimet előzékeny és pontos kiszolgálásról biztosítva vagyok kiváló tisztelettel:

Blumenfeld Jenő